

Raje Ramrao Mahavidyalaya, Jath

Course Name: - **B.A Part I**

Subject Name:- **Economics**

Semester : - **II**

Paper No : - **II**

Paper Code :- **Economics P-II DSC B-17**

Question Bank

प्रश्न 1 : खालील प्रश्नांची योग्य पर्याय निवडून उत्तरे द्या.

(०५ गुण)

- 1 भारतीय शेतीची उत्पादकताआहे.
 - 1) अल्प
 - 2) जास्त
 - 3) स्थिर
 - 4) अस्थिर
- 2 शेती उत्पादनात अल्पावधीत आश्चर्यकारकरीतीने झालेली उत्पादन वाढ म्हणजे होय.
 - 1) शेती क्रांती
 - 2) हरित क्रांती
 - 3) उत्पादन क्रांती
 - 4) धवल क्रांती
- 3 २०१२-१३ मध्ये एकूण राष्ट्रीय उत्पादनामध्ये शेती उत्पादनाचा हिस्सा इतका होता.
 - 1) ५१.०९
 - 2) ३५.६९
 - 3) १३.६९
 - 4) २९.५३
- 4 आर्थिक सुधारणानंतरच्या कालावधीत शेतीतील सरकारी गुंतवणूकीतहोत आहे.
 - 1) वाढ
 - 2) घट
 - 3) अतिरिक्त वाढ
 - 4) स्थिरता
- 5 लघु व कुठीर उद्योगाच्या पुढीलपैकी कोणती/त्या समस्या आहे/त.
 - 1) कच्चा मालाची
 - 2) भांडवलाची
 - 3) विजेची
 - 4) वरील सर्व

- 6 प्रत्यक्ष विदेशी गुंतवणूक प्रकारची असते.
1) विदेशी संस्थात्मक
2) विदेशी सरकारी कर्ज
3) आंतरराष्ट्रीयवित्तसंस्थाचे कर्ज
4) वरील सर्व
- 7 भारतीय शेतकऱ्यांसाठी दुसऱ्या हरित क्रांतीची हाकयांनी दिली.
1) मनमोहन सिंग
2) डॉ. पंजाबराव देशमुख
3) शरद पवार
4) डॉ. स्वामिनाथन
- 8 सनमध्ये राष्ट्रीय बियाणे महामंडळाची स्थापना केली.
1) १९६३
2) १९७२
3) १९८०
4) १८६३
- 9 नाफेडची स्थापनामध्ये करण्यात आली.
1) १९४८
2) १९५८
3) १९६८
4) १९७८
- 10 पहिल्या पंचवार्षिक योजनेतक्षेत्राला प्राधान्य देण्यात आले.
1) औद्योगिक
2) सेवा
3) शेती
4) यापैकी नाही
- 11 भारतातीलसमस्या सोडवण्यासाठी देशात जलद औद्योगिकीकरणाची आवश्यकता आहे.
1) भांडवलाची
2) बेरोजगारीची
3) गुंतवणुकीची
4) उत्पादकतेची

- 12 मते देशाच्या संपन्नतेपेक्षा संरक्षण महत्वाचे आहे.
1) अँडम स्मिथ
2) डेव्हिड रिकार्डो
3) थॉमस माल्थस
4) लॉर्ड केन्स
- 13 सन २४ जुलै १९९१ रोजीयांनी नवीन औद्योगिक धोरण जाहीर केले.
1) प्रंतप्रधान नरसिंह राव
2) प्रंतप्रधान मनमोहन सिंह
3) प्रंतप्रधान नरेंद्र मोदी
4) शरद पवार
- 14उद्योग पूर्णतः किंवा अंशतः कुटुंबातील व्यक्तीच्या मदतीने चालविले जातात.
1) कुठीर
2) लघु
3) मध्यम
4) मोठे
- 15 भारतातील पहिला रेल्वेमार्गमध्ये सुरु झाला.
1) १७६०
2) १८००
3) १८५३
4) १९२५
- 16 पर्यटन हा आधुनिक आहे.
1) व्यवसाय
2) प्रवास
3) पैशातील खर्च
4) मनोरंजन प्रकार
- 17 सन २०१५-१६ मध्ये भारताच्या स्थूल देशांतर्गत उत्पादन सेवा क्षेत्राचा हिस्सा टक्के होता.
1) २७.०५
2) ३६.०६
3) ४९.०३
4) ५३.०२

- 18 देशाच्या राष्ट्रीय उत्पन्नातक्षेत्राचा हिस्सा वाढत आहे.
1) शेती
2) सेवा
3) औद्योगिक
4) वरील सर्व
- 19 भारतात रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाची स्थापनामध्ये झाली.
1) १९३५
2) १९४९
3) १९५५
4) यापैकी नाही
- 20 भारतातील मोठ्या १४ व्यापारी बँकांचे राष्ट्रीयीकरणमध्ये करण्यात आले.
1) १९३५
2) १९४९
3) १९५५
4) १९६९
- 21 बँक लोकांनासवय लावतात.
1) बचतीची
2) रक्कमा कर्जाऊ घेण्याची
3) पतनिर्मितीची
4) उडळपट्टीची.
- 22 विमा महामंडळमध्ये गुंतवणूक करते.
1) उद्योग
2) वीजनिर्मिती
3) गृहनिर्माण
4) वरील सर्व
- 23 इंटरनेट वापरात भारताचा जगातक्रमांक लागतो.
1) पहिला
2) दुसरा
3) तिसरा
4) चौथा

- 24 अलीकडच्या काळात माहिती तंत्रज्ञानाचा वापरक्षेत्रात वाढत आहे .
- 1) सरकारी कार्यालये
 - 2) शाळा व महाविद्यालये
 - 3) सार्वजनिक क्षेत्रातील उद्योग
 - 4) वरील सर्व
- 26 भारतात आर्थिक विकासामध्ये शेतीचे महत्व चालले आहे
- 1) वाढत
 - 2) घटत
 - 3) स्थिर
 - 4) अधिक
- 27 खालीलपैकी शेतीच्या उत्पादकतेची कोणती प्रकार आहेत
- 1) भूमी उत्पादकता
 - 2) श्रम उत्पादकता
 - 3) वरील दोन्ही
 - 4) यापैकी नाही
- 28 भारतामध्ये दिवसेंदिवस शेतजमिनीचे आकारमान होत चाललेले आहे
- 1) लहान
 - 2) मोठे
 - 3) वाढत
 - 4) यापैकी नाही
- 29 खालीलपैकी हरितक्रांतीची वैशिष्ट्य/ष्टे कोणती/तें आहे
- 1) उच्च पैदाशीच्या बियाणांचा वापर
 - 2) रासायनिक खतांचा वापर
 - 3) शेती विषयक संशोधन
 - 4) वरील सर्व
- 30 भारतामध्ये दुसऱ्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये कोणत्या क्षेत्रावर भर देण्यात आला
- 1) उद्योग
 - 2) शेती
 - 3) व्यापार
 - 4) सेवा
- 31 भारतामध्ये किमान आधारभूत किंमत कोण ठरवते
- 1) कृषी मूल्य व व्यय आयोग
 - 2) निती आयोग
 - 3) कृषी मंत्रालय
 - 4) वरीलपैकी कोणतेच नाही

- 32 भारतात अन्न महामंडळाची स्थापना केव्हा झाली
- 1) 1965
 - 2) 1970
 - 3) 1980
 - 4) 1981
- 33 असमतोल दूर करणे हे सन 1991 च्या औद्योगिक धोरणाचे उद्दिष्ट होते
- 1) विभागीय
 - 2) क्षेत्रीय
 - 3) व्यावसायिक
 - 4) सर्वसाधारण
- 34 पुढीलपैकी लघु व कुटीर उद्योगाची समस्या कोणती
- 1) कच्च्या मालाचा
 - 2) भांडवलाची कमतरता
 - 3) खंडित वीज पुरवठा
 - 4) वरील सर्व
- 35 पुढील पैकी विदेशी गुंतवणुकीचे प्रकार कोणते
- 1) प्रत्यक्ष गुंतवणूक
 - 2) भाग अथवा रोके गुंतवणूक
 - 3) यापैकी नाही
 - 4) वरील दोन्ही
- 36 भारतात सेवा क्षेत्राला कोणता कर द्यावा लागतो
- 1) वस्तू आणि सेवा कर
 - 2) उत्पन्न कर
 - 3) मूल्यवर्धित कर
 - 4) यापैकी नाही
- 37 भारतीय औद्योगिक वित्त पुरवठा महामंडळाची स्थापना केव्हा झाली
- 1) 1948
 - 2) 1950
 - 3) 1990
 - 4) 2000
- 38 भारतीय औद्योगिक विकास बँकेची स्थापना केव्हा झाली
- 1) 1948
 - 2) 1935
 - 3) 1964
 - 4) 2000

- 39 भारतीय आयुर्विमा महामंडळाची स्थापना केव्हा झाली
- 1) 1956
 - 2) 1970
 - 3) 1980
 - 4) 1991
- 40 भारतामध्ये माहिती तंत्रज्ञान उद्योगाचा राष्ट्रीय उत्पादनातील हिस्सा आहे
- 1) वाढत
 - 2) घटत
 - 3) स्थिर
 - 4) अल्प
- 41 पुढीलपैकी जलमार्ग वाहतुकीचे प्रकार कोणते
- 1) अंतर्गत जलमार्ग वाहतूक
 - 2) सागरी जलमार्ग वाहतूक
 - 3) वरील दोन्ही
 - 4) दोन्हीपैकी कोणतेच नाही
- 42 भारतामध्ये हवाई वाहतूक महामंडळाची स्थापना केव्हा झाली
- 1) 1953
 - 2) 1970
 - 3) 1980
 - 4) 1991
- 43 भारतामध्ये भारतीय पर्यटन विकास महामंडळाची स्थापना केव्हा झाली
- 1) 1948
 - 2) 1935
 - 3) 1966
 - 4) 2000
- 44 म्हणजे आयात व उत्पादन गुंतवणुकीवरील अनिष्ट निर्बंध नियंत्रणे व परवाने मोडीत काढणे होय
- 1) आर्थिक उदारीकरण
 - 2) जागतिकीकरण
 - 3) खाजगीकरण
 - 4) यापैकी नाही
- 45 भारतात खाजगीकरणाची सुरुवात केव्हापासून झाली
- 1) 1947
 - 2) 1950
 - 3) 1981
 - 4) 1991

- 46 पुढीलपैकी खाजगीकरणाचे कोणते परिणाम भारतीय अर्थव्यवस्थेवर झाले
- 1) उत्पादन क्षमता वाढली
 - 2) राखीव उद्योगांची संख्या कमी झाली
 - 3) भागांची निर्गुतवणूक झाली
 - 4) वरील सर्व
- 47 निर्यात प्रोत्साहन धोरण कशासाठी आहे
- 1) निर्यात वाढीसाठी
 - 2) आयात वाढीसाठी
 - 3) वरील दोन्ही
 - 4) वरीलपैकी कोणतेच नाही
- 48 SEZ म्हणजेच सेज याचे पूर्ण नाव काय
- 1) विशेष आर्थिक क्षेत्र
 - 2) विशेष आर्थिक कार्यक्रम
 - 3) वरील दोन्ही
 - 4) वरीलपैकी कोणतेच नाही
- 49 भारतामध्ये विकास बँक कोणकोणते आहेत
- 1) भारतीय औद्योगिक विकास बँक
 - 2) भारतीय औद्योगिक वित्त पुरवठा महामंडळ
 - 3) भारतीय औद्योगिक वित्त व पतपुरवठा महामंडळ
 - 4) वरील सर्व
- 50 भारतामध्ये शेतमाल किमतीमधील चढउतार आस पुढीलपैकी कोणती कारणे कारणीभूत आहेत
- 1) नैसर्गिक आपत्ती
 - 2) शेतमाल विक्री व्यवस्थेमधील दोष
 - 3) सौदाशक्तीचा अभाव
 - 4) वरील सर्व

प्रश्न 2 : टीपा लिहा . (6 पैकी 4)

(२० गुण)

1. शेतीची उत्पादकता
2. हरित क्रांती
3. भारतामध्ये औद्योगिकीकरणाची आवश्यकता
4. 1991 चे औद्योगिक धोरण
5. लघु उद्योगाच्या प्रमुख समस्या
6. विदेशी गुंतवणुकीचे प्रकार
7. अर्थव्यवस्थेमध्ये बँकाचे महत्व
8. माहिती-तंत्रज्ञान उद्योगाचे महत्व
9. उदारीकरणाचे परिणाम
10. जागतिकीकरणाचे परिणाम
11. खाजगीकरणाचे परिणाम
12. अर्थव्यवस्थेमध्ये शेतीची भूमिका
13. हरितक्रांतीचे परिणाम
14. शेतमाल किमतीमध्ये चढ-उतार होण्याची कारणे
15. औद्योगिकीकरणाची गरज
16. लघु उद्योगा समोरील समस्या
17. 1991 पासूनचे विदेशी गुंतवणुकीचे धोरण
18. अर्थव्यवस्थेमधील बँकांचे महत्व
19. माहिती-तंत्रज्ञान उद्योगाचे महत्व
20. पर्यटन उद्योगाचे महत्व

प्रश्न 3 : खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (दोनपैकी एक)

(१० गुण)

1. शेतीची उत्पादकता म्हणजे काय? भारतामध्ये शेतीची उत्पादकता वाढवण्यासाठी काय उपाय करता येतील.
2. भारतामध्ये शेतीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे सांगा.
3. हरित क्रांती म्हणजे काय हरितक्रांतीचे वैशिष्ट्ये सांगा.
4. भारतामध्ये शेतमाल किमतीमध्ये चढ-उतार होण्याची कारणे स्पष्ट करा.
5. भारतामध्ये औद्योगिकीकरणाची गरज यावर चर्चा करा.
6. भारतामध्ये लघु उद्योगा समोरील समस्या स्पष्ट करा

प्रश्न 4 : खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या. (दोनपैकी एक)

(१० गुण)

1. भारतामध्ये लघु उद्योगाच्या समस्या दूर करण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत.
2. भारतामध्ये माहिती-तंत्रज्ञान उद्योगाचे महत्व स्पष्ट करा.
3. भारतामध्ये पर्यटन उद्योगाचे महत्व स्पष्ट करा
4. उदारीकरण म्हणजे काय उदारीकरणाचे भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील झालेले परिणाम स्पष्ट करा
5. खाजगीकरण म्हणजे काय खाजगीकरणाचे भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम स्पष्ट करा
6. जागतिकीकरण म्हणजे काय जागतिकीकरणाचे भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम स्पष्ट करा